

**Powiatowy Program Działań
na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
w Powiecie Brzeskim
na lata 2024-2028**

Brzesko, wrzesień 2023

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
II OTOCZENIE PRAWNE	4
II 1. Podstawa prawna	4
II 2. Zadania powiatu.....	5
II. 3. Relewantne regulacje prawne	6
II 4. Spójność ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Brzeskim	7
II 5. Definiowanie niepełnosprawności.....	8
III OGÓLNE INFORMACJE O POWIECIE – LOKALIZACJA I DEMOGRAFIA.....	10
IV CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA	14
IV 1. Populacja osób niepełnosprawnych.....	14
IV 2. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzesku	16
IV 3. Rehabilitacja społeczna	17
IV 4. Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III	21
IV 5. Program „Opieka wytchnieniowa”.....	25
IV 6. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	25
V CELE PROGRAMU.....	27
V 1. Cel nadrzędny	27
V 2. Cele operacyjne	27
V 3. Kierunki działań i wskaźniki realizacji celów	28
VI REALIZATORZY PROGRAMU	32
VII OCZEKIWANE REZULTATY	33
VIII HORYZONT CZASOWY.....	34
IX MONITORING I EWALUACJA.....	34
X ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	35

WPROWADZENIE

Podejmowanie działań z myślą o mieszkańcach niepełnosprawnych to istotny składnik polityki państwa na każdym poziomie władzy administracyjnej, który powinien być prowadzony przez samorząd terytorialny wraz z jego jednostkami organizacyjnymi we współpracy z partnerami społecznymi, instytucjami lokalnymi oraz przedsiębiorstwami.

Prawidłowe rozpoznanie potrzeb osób niepełnosprawnych i reagowanie na nie przyczynia się do eliminowania przeszkód utrudniających osobom niepełnosprawnym aktywny udział w życiu społeczno-zawodowym oraz zapobiega marginalizacji i wykluczeniu tej grupy osób.

Niniejszy Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2024 – 2028 stanowi dokument projektujący zakres działań w sferze polityki społecznej Powiatu Brzeskiego, będąc w szczególności ukierunkowany na rozwiązywanie problemów mieszkańców niepełnosprawnych.

Opracowanie Programu nie służy tylko wypełnieniu obowiązku ustawowego przez władze Powiatu, lecz ma również na uwadze realizację dalekowzrocznej wizji szeroko pojętej aktywizacji osób niepełnosprawnych w pejzażu społecznym i gospodarczym Powiatu Brzeskiego. Przyjęty w Programie cel główny, cele operacyjne i kierunki działań w swoim założeniu służą wspieraniu i umacnianiu praw osób niepełnosprawnych tak, aby kreować dla nich warunki do godnego i możliwie pełnego samorealizowania się w atmosferze integracji i empatii przy maksymalnym wykorzystaniu dostępnych zasobów finansowych, rzeczowych oraz osobowych.

Działania dotąd realizowane i planowane na przyszłość przez Powiat Brzeski z myślą o osobach niepełnosprawnych mają na celu zaspokajanie potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia, w tym obejmujących w szczególności:

- wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie niepełnosprawności;
- rehabilitację medyczną i społeczną;
- zapewnienie urządzeń i sprzętu ułatwiającego samodzielne funkcjonowanie;
- edukację;
- doradztwo i nauczanie zawodowe;
- zatrudnienie i możliwość przekwalifikowania zawodowego;
- ochronę socjalną, ekonomiczną i prawną;
- usuwanie bądź ograniczenie barier, w tym architektonicznych, komunikacyjnych, technicznych i cyfrowych.

Działania realizowane w ramach niniejszego Programu zmierzają do rehabilitacji i aktywizacji osób niepełnosprawnych tak w aspekcie społecznym, zawodowym i edukacyjnym, jak i zdrowotnym, a także są ukierunkowane na podnoszenie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw, eliminowania zjawiska dyskryminacji i wykluczenia.

Cele niniejszego Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2024 – 2028 stanowią kontynuację i rozszerzenie kierunków, jakie zostały wytyczone w poprzednio obowiązującym Powiatowym Programie na lata 2016 – 2023. Z tym że w obecnym Programie uwzględniono kontekst dynamicznych zmian otoczenia i nowe zjawiska, które na bieżąco zachodzą w życiu społecznym, a które wymagają zaktualizowanego podejścia oraz wdrożenia nowych, interdyscyplinarnych rozwiązań na rzecz dobrostanu osób niepełnosprawnych.

W związku z powyższym Program ma charakter otwarty, a stopień ogólności zawartych w nim celów i kierunków działań umożliwi podejmowanie różnorodnych przedsięwzięć wraz z angażowaniem na różnych etapach jego realizacji nowych uczestników.

II OTOCZENIE PRAWNE

II 1. Podstawa prawna

Bezpośrednią podstawę prawną do opracowania niniejszego Programu stanowi **art. 35a ust. 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych** (t.j. Dz. U. z 2023, poz. 100). W myśl tego przepisu zadaniem powiatu jest opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- rehabilitacji społecznej;
- rehabilitacji zawodowej i zatrudniania;
- przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

II 2. Zadania powiatu

W myśl przywołanego wyżej art. 35a Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, do zadań powiatu należy ponadto:

- współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych
- udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu ww. programów, oraz rocznej informacji z ich realizacji;
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
- opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
- finansowanie z Funduszu wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu;
- dofinansowanie:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - f) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika
 - g) zmiany samodzielnego lokalu mieszkalnego, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2021 r. poz. 1048), dotychczas zajmowanego przez osobę niepełnosprawną, w sytuacji braku możliwości zastosowania w tym lokalu lub w budynku racjonalnych usprawnień, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom

ze szczególnymi potrzebami, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności lub jeżeli ich zastosowanie byłoby nieracjonalne ekonomicznie;

- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie;
- przyznawanie środków, o których mowa w art. 12a ust. 1 i art. 26g ust. 1 Ustawy;
- realizacja zadań, o których mowa w art. 26, art. 26d i art. 26e Ustawy
- zlecanie zadań zgodnie z art. 36 Ustawy;
- kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej;
- współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów;
- doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne;
- współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

II. 3. Relewantne regulacje prawne

Cele niniejszego Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych zostały sformułowane w zgodności z:

- **Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.**, która zapewnia, że nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Ustawa zasadnicza nakłada też na władze publiczne obowiązek zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej osobom niepełnosprawnym, a także obowiązek pomocy tym osobom w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej;
- **Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (M.P. z 13 sierpnia 1997 r. nr 50 poz. 475);**
- **Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych (M.P. z 2012 r. poz. 991);**
- **Narodową Strategią Integracji Społecznej dla Polski;**

- **Strategią na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021 – 2030;**
- **Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 ze zm.);**
- **Ustawą o zatrudnieniu socjalnym z 13 czerwca 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 176 ze zm.),**
- **Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 571),**
- **Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 735).**

II 4. Spójność ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Brzeskim

Cele i zadania przyjęte do realizacji na podstawie niniejszego Programu wpisują się, uzupełniają i stanowią rozwinięcie postanowień Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Brzeskim na lata 2016-2024, a w szczególności Celu nr 2 pn.: „Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich rodzin w tym niepełnosprawnych oraz starszych”, w ramach którego przewidziano do realizacji następujące działania:

- Promowanie powstawania ośrodków wsparcia dziennego dla osób starszych i niepełnosprawnych;
- Wspieranie wolontariatu na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin zastępczych;
- Doksztalcanie kadr pomocy społecznej w obszarze pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym i ich rodzin w tym niepełnosprawnym oraz starszym;
- Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym niepełnosprawnych oraz starszych;
- Aktywne współdziałanie z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich rodzin w tym niepełnosprawnych oraz starszych;
- Dostępność do informacji o formach pomocy osobom niepełnosprawnym oraz starszych;

Ostatnim z katalogu działań przewidzianych w Celu nr 2 Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Brzeskim na lata 2016-2024 jest *expressis verbis*:

- Realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Brzeskim.

II 5. Definiowanie niepełnosprawności

Definicje legalne niepełnosprawności można odnaleźć w wielu aktach prawnych różnej rangi.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w uchwale „Karta Praw Osób Niepełnosprawnych” podjętej 1 sierpnia 1997 r. przyjął, że: **„Niepełnosprawni są to osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi”**.

Natomiast na gruncie Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zawężono tą, stwierdzając, że: **„niepełnosprawność – oznacza to trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy”** (art. 2 pkt 10).

W Ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ustalono trzy stopnie niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia:

- Znaczny;
- Umiarkowany;
- Lekki.

Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością fizyczną i psychiczną, lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Zgodnie z **rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności** (t.j. Dz. U z 2021 r., poz. 857) przy kwalifikowaniu do jednego z trzech stopni niepełnosprawności bierze się pod uwagę zakres naruszenia sprawności organizmu spowodowany przez:

- upośledzenie umysłowe począwszy od upośledzenia w stopniu umiarkowanym;
- choroby psychiczne;
- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- choroby narządu wzroku;
- upośledzenia narządu ruchu;
- epilepsja;
- choroby układu oddechowego i krążenia;
- choroby układu pokarmowego;
- choroby układu moczowo-płciowego;
- choroby neurologiczne;
- inne, w tym: choroby narządów wydzielania wewnętrznego, choroby zakaźne, przewlekłe wielonarządowe choroby odzwierzęce, choroby układu krwiotwórczego, znacznego stopnia zeszpecenia;
- całościowe zaburzenia rozwojowe.

Z kolei według definicji przyjętej przez **Światową Organizację Zdrowia (WHO)** niepełnosprawność to ograniczenie lub brak zdolności do wykonywania czynności w sposób lub w zakresie uważanym za normalny dla człowieka, wynikające z uszkodzenia i upośledzenia funkcji organizmu.

WHO wyróżnia kilka kryteriów niepełnosprawności:

- **niesprawność (*impariment*)** – każda utrata sprawności lub niepełnosprawność w budowie czy funkcjonowaniu organizmu pod względem psychologicznym, psychofizycznym lub anatomicznym;
- **niepełnosprawność (*disability*)** – każde ograniczenie bądź niemożność (wynikające z niesprawności) prowadzenia aktywnego życia w sposób lub w zakresie uznawanym za typowe dla człowieka;
- **ograniczenia w pełnieniu ról społecznych (*handi - cap*)** ułomność określonej osoby wynikające z niesprawności lub niepełnosprawności, ograniczająca lub uniemożliwiająca pełną realizację roli społecznej odpowiadającej wiekowi, płci oraz zgodnej ze społecznymi i kulturowymi uwarunkowaniami.

W Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zaakcentowano, że niepełnosprawność nie wynika z dysfunkcji zdrowotnej, lecz z interakcji zachodzących pomiędzy osobami z dysfunkcjami a barierami łączącymi się z postawą innych osób oraz środowiska, które utrudniają osobom niepełnosprawnych pełny udział w życiu społecznym.

III OGÓLNE INFORMACJE O POWIECIE – LOKALIZACJA I DEMOGRAFIA

Powiat Brzeski jest położony we wschodniej części województwa małopolskiego i ma powierzchnię 591 km².

Siedzibą władz starostwa powiatowego jest Miasto Brzesko.

W skład powiatu wchodzi 7 gmin, w tym: Miasto i Gmina Brzesko, Miasto i Gmina Czchów oraz gminy: Borzęcin, Dębno, Gnojnik, Iwkowa i Szczurowa.

Rys. 1. Lokalizacja powiatu brzeskiego na mapie Polski i województwa małopolskiego.

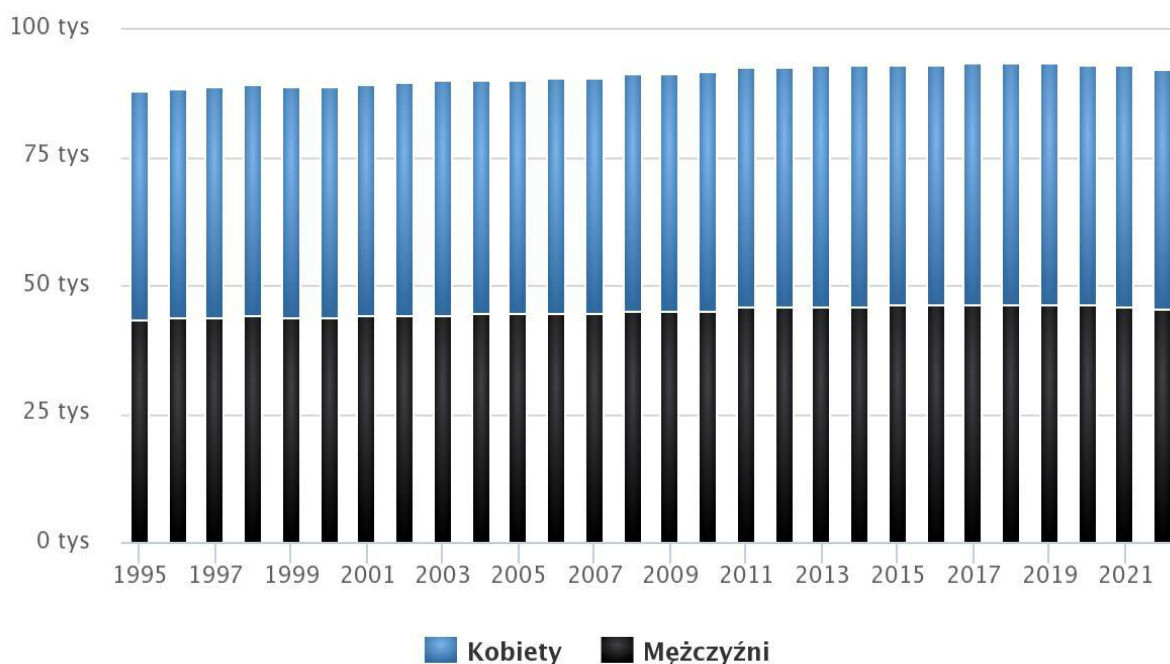
Opracowanie własne

Zgodnie z danymi podanymi przez Główny Urząd Statystyczny¹ Powiat Brzeski liczy sobie **91 823 mieszkańców**, z czego 50,5% stanowią kobiety, a 49,5% mężczyźni. Rozkład liczbowy mieszkańców według płci jest zatem bardzo wyrównany.

W latach 2002-2022 liczba mieszkańców wzrosła o 2,7%.

Populacja – powiat brzeski w latach 1995 – 2022

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Średni wiek mieszkańców Powiatu Brzeskiego wynosi 40,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa małopolskiego (41,2) oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski (42,1).

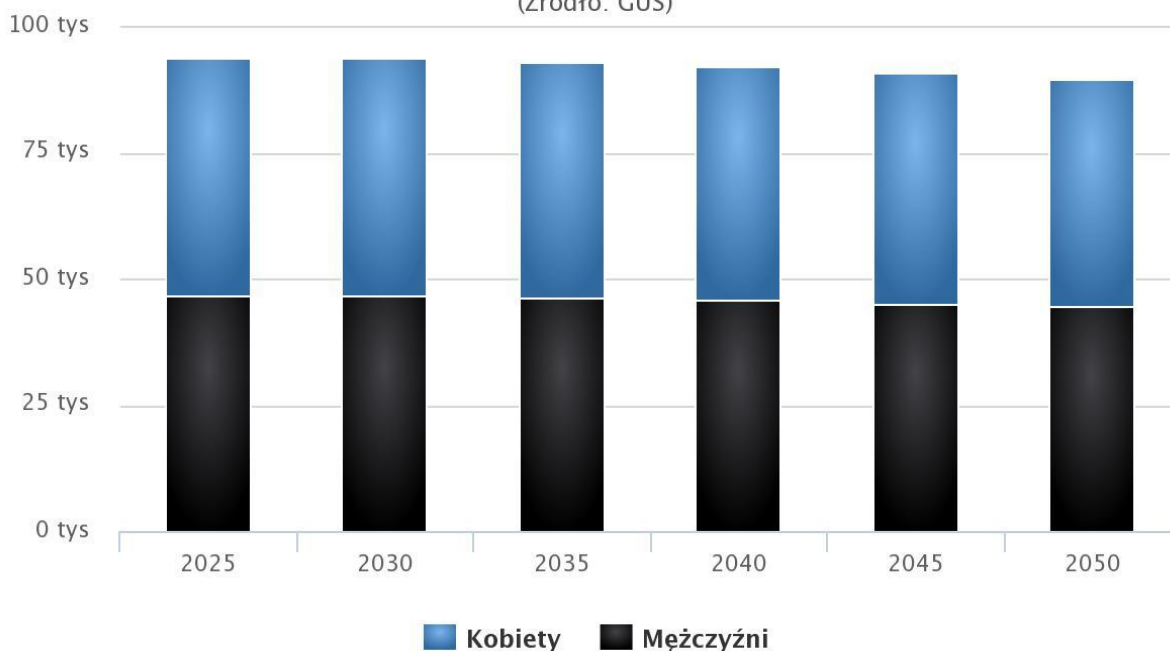
Prognozowana liczba mieszkańców powiatu brzeskiego w 2050 roku wynosi 89 464, z czego 45 032 to kobiety, a 44 432 mężczyźni.

Szczegółowe informacje przedstawiono na poniższym wykresie.

¹ Stan na 31.12.2022 r. (https://www.polskawliczbach.pl/powiat_brzeski_malopolskie).

Prognozowana populacja – powiat brzeski w latach 2025 – 2050

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Mieszkańcy Powiatu Brzeskiego zawarli w 2021 roku 423 małżeństw, co odpowiada 4,6 małżeństwom na 1000 mieszkańców.

Jest to mniej od wartości dla województwa małopolskiego (4,9) oraz nieznacznie więcej od wartości dla Polski (4,4). W tym samym okresie odnotowano 1,0 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa małopolskiego (1,3) oraz znacznie mniej od wartości dla kraju (1,6).

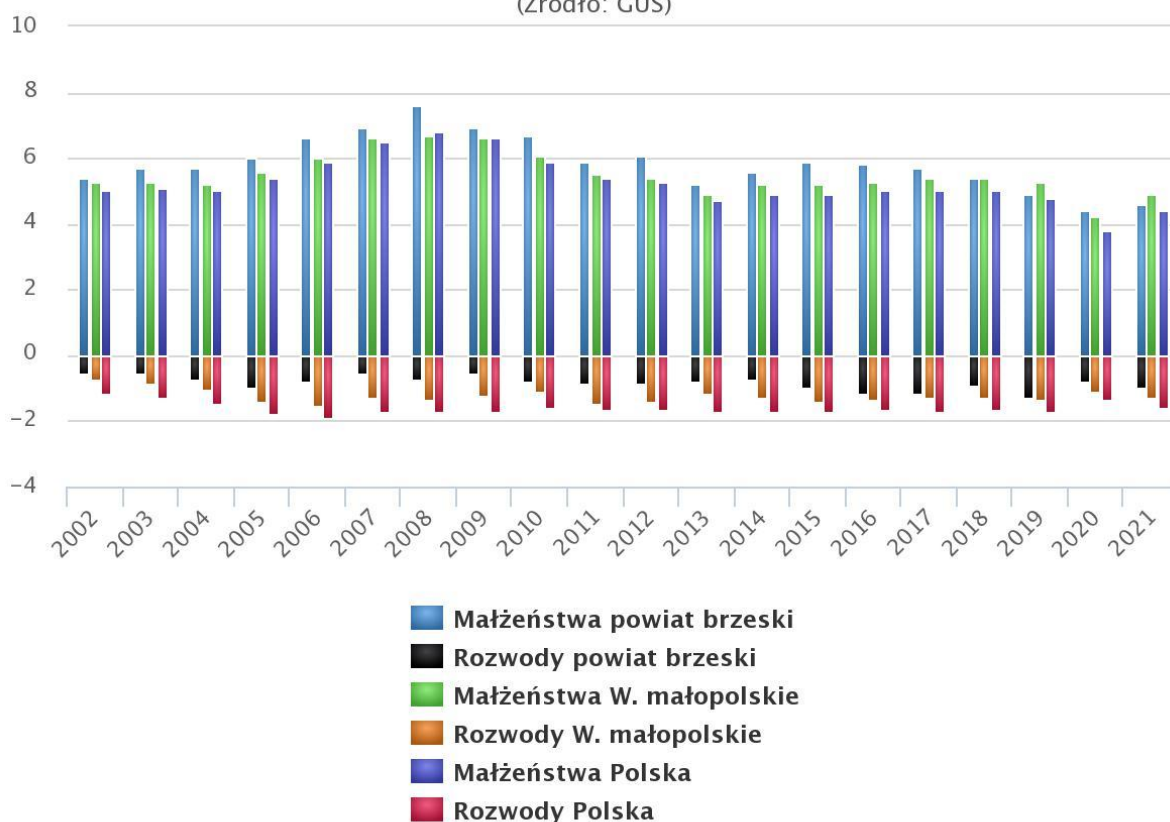
Największa część mieszkańców (58,3%) żyje w związku małżeńskim, blisko jedna trzecia (29,5%) mieszkańców powiatu pozostaje w stanie wolnym, natomiast 8,1% to wdowy/wdowcy.

Zdecydowanie najmniejsza część mieszkańców (4,1%) mieszkańców powiatu jest po rozwodzie.

Szczegółowe dane na temat małżeństw i rozwodów w powiecie brzeskim w latach 2002-2021 przedstawiono na poniższym wykresie.

Małżeństwa i rozwody na 1000 ludności w powiecie brzeskim w latach 2002 – 2021

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Powiat Brzeski ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -221. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -2,40 na 1000 mieszkańców powiatu brzeskiego. W 2021 roku urodziło się 865 dzieci, w tym 50,6% dziewczynek i 49,4% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 297 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,89 i jest nieznacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2021 roku 36,2% zgonów w powiecie brzeskim spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 21,4% zgonów w powiecie brzeskim były nowotwory, a 5,1% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności powiatu brzeskiego przypada 11.79 zgonów.

W 2021 roku zarejestrowano 720 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 870 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu brzeskiego -150. W tym samym roku 58 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 38 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 20.

Największa część (61,4%) mieszkańców powiatu brzeskiego jest w wieku produkcyjnym, 19,4% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,2% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

IV CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

IV 1. Populacja osób niepełnosprawnych

W tej części przedstawiono dane zgromadzone przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Brzesku dotyczące ilości:

- złożonych i rozpatrzonych wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności w latach 2020-2023;
- osób do 16. roku życia według podziału na gminy i płeć zaliczonych do osób niepełnosprawnych;
- osób powyżej 16. roku życia według podziału na gminy i płeć zaliczonych do osób niepełnosprawnych.

Na podstawie analizy danych zastanych dokonano wyodrębnienia widocznych właściwości i trendów na terenie Powiatu Brzeskiego.

Tab. 1. Ilość złożonych i rozpatrzonych wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności w latach 2020-2023

Lp.	Rok	Ilość wniosków o ustalenie niepełnosprawności (dotyczy do 16 r.ż.)		Ilość wniosków o ustalenie niepełnosprawności (dotyczy powyżej 16 r.ż.)	
		Ogółem szt.	W tym rozpatrzonych szt.	Ogółem szt.	W tym rozpatrzonych szt.
1.	2020	117	125	994	1012
2.	2021	154	151	1085	1032
3.	2022	170	168	1070	1094
4.	2023 (I kwartał)	46	31	312	281

Źródło: Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Brzesku

Na przestrzeni ostatnich trzech lat rysuje się ogólna tendencja rosnąca w ilości zarówno składanych, jak i rozpatrzonych wniosków o ustalenie niepełnosprawności. Obejmuje to zarówno osoby poniżej, jak i powyżej 16 roku życia.

W procentowym badaniu porównawczym ujęto dostępne dane za pełne lata.

W latach 2020-2022 liczba rozpatrzonych wniosków wzrosła o 34,4% w przypadku osób do 16 r.ż. i o 8,1% w grupie osób powyżej 16 r.ż.

W samym pierwszym kwartale 2023 r. udział rozpatrzonych wniosków w ogólnej puli wyniósł 48,38% (dla osób poniżej 16 r.ż.) oraz 11,03% (dla osób powyżej 16 r.ż.).

Tab. 2. Ilość osób do 16. roku życia według podziału na gminy i płeć zaliczonych do osób niepełnosprawnych.

Lp.	Gmina	Płeć	2020	2021	2022	I kw. 2023
1.	Borzęcín	K	5	6	5	1
		M	4	6	9	2
2.	Brzesko	K	22	22	22	13
		M	26	37	29	7
3.	Czchów	K	5	2	4	2
		M	6	6	11	3
4.	Dębno	K	7	7	9	-
		M	16	10	15	3
5.	Gnojnik	K	6	7	6	2
		M	5	6	10	2
6.	Iwkowa	K	1	7	5	1
		M	3	3	7	1
7.	Szczurowa	K	4	1	5	1
		M	7	3	6	-
8.	RAZEM		117	123	143	38

Źródło: Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Brzesku

K – kobiety.

M – mężczyźni.

Tab. 3. Ilość osób powyżej 16. roku życia według podziału na gminy i płeć zaliczonych do osób niepełnosprawnych;

Lp.	Gmina	Płeć	2020	2021	2022	I kw. 2023
1.	Borzęcín	K	42	46	58	9
		M	60	53	49	16
2.	Brzesko	K	164	209	186	66
		M	227	211	233	64
3.	Czchów	K	38	38	41	13
		M	54	52	39	8
4.	Dębno	K	73	65	70	25
		M	70	66	81	21
5.	Gnojnik	K	38	43	57	11
		M	55	66	50	14
6.	Iwkowa	K	18	15	24	3
		M	17	21	28	6
7.	Szczurowa	K	38	36	44	4
		M	49	48	36	18
8.	RAZEM (K+M)		943	969	996	278

Źródło: Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Brzesku

Z analizy powyższych danych wynika, że:

- **na przestrzeni porównywanych lat zdecydowanie najwięcej osób zaliczonych do niepełnosprawnych zamieszkuje w mieście Brzesko. Obejmuje to zarówno osoby poniżej, jak i powyżej 16 roku życia.** W 2022 r. w przypadku osób do 16 r.ż. było to 35,66% ogólnej liczby niepełnosprawnych zamieszkałych w powiecie, a 42,06% co do osób powyżej 16 lat.
- na drugim miejscu, aczkolwiek zauważalnie dalej, pod tym względem znajduje się gmina Dębno. Dotyczy to obu badanych grup wiekowych.
- **w grupie powyżej 16 r.ż. i w większości gmin wśród osób niepełnosprawnych na przestrzeni ostatnich lat przeważają mężczyźni.** Np. w 2022 r. mężczyźni powyżej 16 lat stanowili 51,8% w ogólnej liczbie osób niepełnosprawnych z terenu powiatu. W przypadku osób młodszych nie rysuje się tak mocna tendencja co do ogólnej przewagi liczbowej którejś z płci.
- **liczba osób zaliczonych do niepełnosprawnych i zamieszkałych w Powiecie Brzeskim stale wzrasta w czasie.** Biorąc pod uwagę dostępne dane za pełne lata 2020-2022 wyraźnie widać, że liczba ta wzrosła o 5,62% w przypadku osób powyżej 16 r.ż. i aż o 22,22% w grupie osób niepełnoletnich.

IV 2. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzesku

Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba zarejestrowanych w PUP w Brzesku osób bezrobotnych, w tym bezrobotnych osób niepełnosprawnych, wykazuje ogólną tendencję rosnącą.

Po spadku w 2022 r. już w roku następnym (stan na 31.03.2023 r.) wskaźniki w obu grupach osób przekroczyły stan z 2021 r.

Najwięcej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotnych zamieszkuje w Mieście i Gminie Brzesko.

We wszystkich gminach Powiatu Brzeskiego na przestrzeni ostatnich trzech lat skala bezrobocia rejestrowanego wśród osób niepełnosprawnych pozostaje na zbliżonym poziomie, wykazując nieznaczne wahania.

Tab. 4. Stopa bezrobocia i bezrobotni niepełnosprawni zarejestrowani w PUP Brzesko w l. 2021-2023

	2021*	2022*	2023**
Stopa bezrobocia w Polsce	5,4	5,2	5,4
Stopa bezrobocia w woj. małopolskim	4,5	4,5	4,8
Stopa bezrobocia w Powiecie Brzeskim	4,6	5,6	6,2
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych (ogółem)	1674	1549	1713
Zarejestrowani bezrobotni niepełnosprawni (ogółem)	117	113	123
W tym w: gminie Borzęcin	12	11	14
- mieście i gminie Brzesko	62	60	61
- Mieście i gminie Czchów	9	6	9
- gminie Dębno	18	16	21
- gminie Gnojnik	6	9	7
- gminie Iwkowa	3	3	4
- gminie Szczurowa	7	8	7

Opracowanie własne na podstawie rocznych raportów Powiatowego Urzędu Pracy w Brzesku

*stan na 31.12.

** stan na 31.03.

IV 3. Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna obejmuje zespół działań mających na celu umożliwienie osobie z niepełnosprawnością, aby brała udział w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym, na poziomie maksymalnie zbliżonym do innych osób, a także proces przywracania osobie z niepełnosprawnością zdolności do samodzielnego funkcjonowania i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Rehabilitacja społeczna ma następujące cele:

- kształtowanie zaradności osobistej i motywowanie aktywności w sytuacjach społecznych;
- kształtowanie umiejętności związanych z samodzielnym pełnieniem ról społecznych;
- likwidowanie barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się, w dostępie do informacji i innych;
- kształtowanie wśród ogółu społeczeństwa postaw i zachowań, które będą sprzyjać integrowaniu się osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi.

Na terenie Powiatu Brzeskiego cele rehabilitacji społecznej realizują:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku;
- Domy Pomocy Społecznej w Brzesku i Porąbce Uszewskiej;

- Warsztaty Terapii Zajęciowej;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Łysej Górze;
- Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Łysej Górze;
- Miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej;
- Organizacje pozarządowe.

Jak wynika to z danych przedstawionych w poniższej zbiorczej tabeli, PCPR w Brzesku realizuje szeroki zakres zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Pula środków wydatkowanych na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych i na dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych – utrzymują się od lat na zbliżonym poziomie.

W poniższej tabeli nie uwzględniono dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, ponieważ w 2020 na to zadanie nie przyjęto żadnego wniosku, a wszystkie przyjęte w roku 2021 (4 wnioski) i 2022 (2 wnioski) rozpatrzono negatywnie, ze względu na fakt iż w pierwszej kolejności udzielane jest dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

Na terenie Powiatu Brzeskiego funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej. Na zajęcia w obu warsztatach uczęszcza po 50 osób niepełnosprawnych. Warsztaty Terapii Zajęciowej są to wyodrębnione organizacyjnie i finansowo placówki stwarzające osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Celem warsztatu jest:

- aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych;
- stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacji celów służy stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia uczestników, poprzez rozwinięcie w nich w umiejętności zaradnego wykonywania czynności życia codziennego, a także podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Łączna kwota wydatkowana na zorganizowanie warsztatów terapii zajęciowej (środki przeznaczone przez PFRON i z budżetu powiatowego) wzrosła w l. 2021-2022 o 19,35%.

Największy spadek pod względem ilościowym dotyczy realizacji programu „Aktywny Samorząd” – liczba złożonych wniosków spadła o 15,38%, dofinansowanych o 17,02%.

Celem głównym programu „Aktywny Samorząd” jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu to:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu, słuchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego;
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych;
- umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie;
- poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji;
- wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

Tab. 5. Wsparcie dla osób niepełnosprawnych ze strony PCPR w Brzesku w l. 2021-2022

Rodzaj działania PCPR		2020	2021	2022
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	Liczba dofinansowanych wniosków	0*	95***	89
	Liczba beneficjentów	0*	140***	124
	Łączna kwota	0*	159.931 zł.	153.724 zł.
Dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	1 829**	1 957	1 751
	Łączna kwota	690 882,11	714 701,00 zł.	792.002,24 zł.
Dofinansowanie kosztów działalności WTZ	Liczba WTZ	2	2	2
	Uczestnicy łącznie	100	100	100
	Środki PFRON	2.049.600 zł	2.169.600 zł.	2.589.600 zł.
	Środki Powiatu	227.734,00 zł	241.068,00 zł.	287.734,00 zł.
Aktywny Samorząd	Liczba złożonych wniosków	52	58	44
	Liczba dofinansowanych wniosków	47	51	39
	Kwota dofinansowania ogółem	218 148,52 zł	252 579,04 zł	360.603,59 zł
	Kwota przyznana przez PFRON	224 617,50	256 534,33 zł	361.611,15 zł
	Procentowe wykorzystanie środków PFRON	97,12%	98,46 %	99,72 %

Opracowanie własne

* Przyjęto i rozpatrzono 123 wnioski. Ze względu na brak środków na to zadanie wszystkie wnioski zostały rozpatrzone negatywnie.

** Przyjęto 1849 wniosków z czego 14 wniosków rozpatrzono negatywnie, 6 osób zrezygnowało z dofinansowania, a udzielono dofinansowania do 1829 wniosków.

*** W 2021 Przyjęto i rozpatrzono 115 wniosków. Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie: 171, w tym 56 opiekunów. Pozytywnie rozpatrzono wszystkie wnioski, z czego 20 wnioskodawców zrezygnowało z dofinansowania. Ostatecznie wypłacono dofinansowanie do 95 wniosków dla 140 osób.

Dla uzupełnienia powyższych danych należy wskazać na **działania w zakresie Dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych.**

Zadanie to obejmuje działania o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym oraz turystycznym kierowane do osób niepełnosprawnych. O dofinansowanie ze środków Funduszu organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które złożą odpowiedni wniosek w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania, oraz:

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed złożeniem wniosku;

- udokumentują zapewnienie odpowiednich do rodzaju zadania i do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych;
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia, w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

W 2020 r. przyjęto 1 wniosek na łączną kwotę: 2 778,00 zł, który został zrealizowany w roku 2021. W 2021 r. przyjęto również 1 wniosek, którego realizacja nastąpiła w roku 2022 w ramach środków przekazanych przez PFRON zgodnie z algorytmem na 2022 r. W roku 2022 przyjęto także 1 wniosek, który został zrealizowany w roku 2023 w ramach środków przekazanych przez PFRON zgodnie z algorytmem na 2023 r. (kwota 3.564,00 zł).

~~W 2022 r. zrealizowano 1 wniosek na łączną kwotę 2.778,00 zł. Umowę zawarto z Polskim Związkiem Głuchych oddział Małopolski Koło Terenowe w Brzesku o dofinansowanie z PFRON sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych pt: „Ruch jest wsparciem dla zdrowia człowieka” w dniu 14.07.2022 r. (do wykreślenia)~~

IV 4. Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III

W oparciu o art. 47 ust. 1 pkt 1, pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych realizowany jest program „Wyrównywania Różnic Między Regionami III”.

Celem strategicznym tego programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

Celami operacyjnymi programu są:

- przystosowanie części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych zarządzanych przez gminy, towarzystwa budownictwa społecznego, wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe zapewniające dostępność do lokali mieszkalnych osób niepełnosprawnych zamieszkujących te budynki;
- zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych urzędów, placówek edukacyjnych oraz środowiskowych domów samopomocy;
- zatrudnienie osób niepełnosprawnych w nowotworzonych spółdzielniach socjalnych osób prawnych;

- zwiększenie możliwości uzyskania wsparcia dla projektów gmin i powiatów oraz organizacji pozarządowych dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych;
- zmniejszenie barier transportowych, które napotykają osoby niepełnosprawne;
- zwiększenie dostępności warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych na terenach powiatów pozbawionych tych placówek oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury warsztatów terapii zajęciowej na terenach powiatów, gdzie te placówki funkcjonują;
- zwiększenie aktywności samorządów powiatowych w działaniach dotyczących aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Działania w ramach Programu są skierowane do:

- obszaru A (zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych) - zarządcy w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych;
- obszaru B (likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania) – gminy, powiaty lub podmioty, które prowadzą placówki edukacyjne lub środowiskowe domy samopomocy;
- obszaru C (tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych) – gminy, powiaty, organizacje pozarządowe;
- obszaru D (likwidacja barier transportowych):
 - placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez: organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego;
 - jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej;
 - gminy, które dowożą osoby z niepełnosprawnościami do znajdujących się poza ich terenem placówek służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych;
- obszaru E (dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych) – gminy, powiaty oraz organizacje pozarządowe;
- obszaru F (tworzenie warsztatów terapii zajęciowej) - jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje pozarządowe;

- obszaru G (skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych) - powiaty.

Program jest realizowany m.in. na podstawie dokumentu przyjmowanego przez Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w danym roku, pn. „*Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów „Programu wyrównywania różnic między regionami III”*”. W dokumencie tym są wskazywane m.in. obszary Programu, które będą realizowane w danym roku oraz maksymalne wysokości dofinansowań możliwe do otrzymania w danym zakresie.

Powiat Brzeski od kilku lat uczestniczy w programie zarówno, jako realizator, jak i projektodawca.

W 2020 r. w ramach ww. programu zrealizowano 3 wnioski, w tym 2 wnioski dotyczyły obszaru D likwidacja barier transportowych, a 1 wniosek dotyczył obszaru F tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej.

Wnioski złożone zostały przez:

1. Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Marii Panny Niepokalanie Poczętej, Prowincja Tarnowska - Zakup 9-cio osobowego samochodu z windą do przewozu osób niepełnosprawnych – dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie w Brzesku – kwota dofinansowania 80 000,00 zł

2. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Opiekunów i Wolontariuszy „OSTOJA” - Zakup autobusu (20+1) przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Warsztatów Terapii Zajęciowej w Brzesku – kwota dofinansowania 246 911,95 zł.

3. Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Potrzebującym i Zapobiegania Patologiom Społecznym „ Pomocna Dłoń” - Remont i modernizacja Warsztatu Terapii Zajęciowej wraz z doposażeniem pracowni terapeutycznych – kwota dofinansowania 78 738,22 zł.

W sumie wydatkowano kwotę: 359 638,22 zł.

W 2021 r. w ramach Programu zrealizowano 3 wnioski: 1 wniosek dotyczył obszaru D likwidacja barier transportowych i 2 wnioski dotyczyły obszaru F tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej.

Wnioski złożone zostały przez:

1. Gmina Czchów – „Likwidacja barier komunikacyjnych osób niepełnosprawnych w Gminie Czchów” – dofinansowanie ze środków PFRON 90 292,82 zł

2. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Opiekunów i Wolontariuszy „OSTOJA” – „Modernizacja Warsztatu Terapii Zajęciowej wraz z doposażeniem pracowni terapeutycznych” – dofinansowanie ze Sroków PFRON 124 931,72 zł

3. Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Potrzebującym i Zapobiegania Patologiom Społecznym „Pomocna Dłoń” – „Montaż instalacji fotowoltaicznej, przyłącz budynku WTZ do instalacji sanitarnej, odwodnienie budynku oraz uzupełnienie kostką brukową Opaki wokół budynku” – dofinansowanie ze środków PFRON 95 985,60 zł.

W 2022 r. w ramach ww. programu zrealizowano 2 wnioski, które dotyczyły obszaru F tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej.

Wnioski złożone zostały przez:

1. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Opiekunów i Wolontariuszy „OSTOJA” – „Rozbudowa fotowoltaiki, zakup i montaż rolet zewnętrznych, remont pracowni terapeutycznych, zakup wyposażenia – AGD- kuchenka elektryczna, zmywarka, myjka, stoły warsztatowe, zestaw komputerowy, laptop, aparat cyfrowy wraz z akcesoriami” – dofinansowanie ze środków PFRON 104.366,56 zł.

2. Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Potrzebującym i Zapobiegania Patologiom Społecznym „Pomocna Dłoń” – „Budowa altany ogrodowej, montaż rolet zewnętrznych w budynku, klimatyzatorów, wymiana zużytego sprzętu rehabilitacyjnego” – dofinansowanie ze środków PFRON 141.844,00 zł.

Ponadto w ramach PWRMR III wniosek został złożony przez Powiat Brzeski na zakup autobusu w ramach obszaru D – Likwidacja barier transportowych dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Łysej Górze. Otrzymano dofinansowanie w wysokości 272.598,75 zł (zakup autobusu zaplanowano do 30.11.2023 r. Projekt w trakcie realizacji).

Tab. 6. Realizacja Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III w l. 2021-2022

		2020	2021	2022
Zrealizowane wnioski		3	3	2
Środki przyznane z PFRON		405 650,17 zł	318 990,39 zł	252.365,82 zł
Wydatkowano	Kwota	359 638,22 zł	318 732,58 zł	246 210,56 zł
	% środków	88,65%	99,92%	97,56%

Opracowanie własne

IV 5. Program „Opieka wytchnieniowa”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku w 2022 r. po raz pierwszy pozyskało środki z Budżetu Państwa na realizację programu „Opieka wytchnieniowa”. Program jest w 100% finansowany ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego przyznanego w ramach programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Celem Programu jest czasowe odciążenie członków rodzin/opiekunów osób z niepełnosprawnościami od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki oraz zapewnienie im czasu na odpoczynek i regenerację, wzmocnienie osobistego potencjału opiekunów osób z niepełnosprawnościami oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychofizycznych związanych ze sprawowaniem opieki.

W 2022 r. wsparciem objęto 20 opiekunów osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dzieci z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Całociowa kwota dotacji wyniosła 182.376,00 zł, z czego wydatkowano ogółem 182.368,59 zł.

Wychodząc na przeciw oczekiwaniom mieszkańców Powiatu Brzeskiego, w 2023 r. również pozyskano środki na realizację programu opieka wytchnieniowa – edycja 2023 w wysokości 250.346,81 zł. Założono objęciem wsparciem ww. Programem 28 opiekunów osób niepełnosprawnych.

W wyniku rekrutacji przeprowadzonej na przełomie kwiecień/maj 2023 r. na podstawie kart zgłoszeń do programu, skali FIM oraz oświadczeń złożonych przez opiekunów przyznano opiekę wytchnieniową:

- pobyt dzienny – 16 opiekunom,
 - pobyt całodobowy - 12 opiekunom,
- co daje łącznie 28 opiekunów, a zatem więcej, niż w poprzedniej edycji.

IV 6. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczone są również na dofinansowanie likwidacji różnego typu barier funkcjonalnych, które ograniczają, a czasami wręcz uniemożliwiają osobom niepełnosprawnym normalne funkcjonowanie.

Bariery architektoniczne są to fizyczne przeszkody ograniczające dostęp osób niepełnosprawnych do możliwości korzystania z miejsc, obiektów budowlanych, budynków i lokali, dróg, chodników i dojeżdż, mebli i sprzętów dostępnych dla osób sprawnych.

Przykładami barier architektonicznych są schody prowadzące do windy w budynkach uniwersyteckich ograniczające dostęp do wykształcenia lub krawężnik uniemożliwiający przejście przez ulicę.

Bariery w komunikowaniu się - z uwagi na brak w obecnie obowiązującym stanie prawnym definicji barier w komunikowaniu się, w ślad za stanowiskiem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych przyjmuje się, że bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się z otoczeniem i/lub przekazywanie informacji.

Bariery techniczne to przeszkody utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej pokonywanie pewnych ograniczeń. Likwidacja bariery technicznej powinna spowodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie.

PCPR w Brzesku podejmuje działania w kierunku sukcesywnego znoszenia barier w przestrzeni publicznej z myślą o zwiększeniu dostępności dla osób niepełnosprawnych.

Jak wynika z zestawionych poniżej danych, na przestrzeni trzech lat od 2020 do 2023 liczba zawartych umów o dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wzrosła ogółem o 2,38%.

W porównywanych latach rysuje się ogólna tendencja rosnąca w wysokości łącznej puli wydatkowanej w związku z zawartymi umowami. Na przestrzeni lat 2020-2022 wzrosła o 78,49%, aczkolwiek kwoty te wykazują wahania.

Warto odnotować również, że najwięcej – ponad połowa - umów obejmuje likwidację barier technicznych: w 2020 było to 54,86%, w 2021 było to 50% zawartych umów, a w roku następnym już 72,09%.

W drugiej kolejności są to umowy dotyczące znoszenia barier architektonicznych, a zdecydowanie najrzadziej, wręcz sporadycznie, zawierane są umowy w przedmiocie likwidacji barier w komunikowaniu.

Pod względem podziału na gminy, Miasto i Gmina Brzesko zdecydowanie przoduje w liczbie zawieranych umów oraz łącznej wysokości uzyskanych środków.

Szczegółowe dane podano w poniższej tabeli.

Tab. 7. Wydatkowanie środków na likwidację barier architektonicznych w rozbiciu na gminy i rodzaje umów w l. 2021-2022.

Gmina	2020		2021		2022	
	Liczba umów	Kwota (zł.)	Liczba umów	Kwota (zł.)	Liczba umów	Kwota (zł.)
Brzesko	31	45.108,40	29	136.918,12	31	115.628,20
Gnojnik	15	34.963,14	14	28.722,00	12	40.296,00
Borzęcin	9	27.191,22	8	35.240,00	4	4.600,00
Czchów	8	20.626,64	8	36.275,88	8	29.600,00
Iwkowa	7	8.202,00	8	29.950,00	13	38.940,00
Szczurowa	4	8.659,00	7	32.410,00	8	16.620,00
Dębno	10	15.249,60	6	25.996,00	10	39.900,00
RAZEM, w tym:	84	160.000,00	80	325.512,00	86	285.584,20
umowy na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych	37	113.975,00	39	261.041,33	23	203.843,00
umowy na dofinansowanie likwidacji barier technicznych	46	46 025,00	40	63 470,67	62	79 746,20
umowa na dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu	1*	0*	1	1 000,00	1	1 995,00

Źródło: Opracowanie własne

*Zgon wnioskodawcy przed wypłatą dofinansowania.

V CELE PROGRAMU

V 1. Cel nadrzędny

Nadrzędnym celem strategicznym Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Brzeskim na lata 2024 - 2028 jest:

**AKTYWIZACJA I INTEGRACJA SPOŁECZNA ORAZ WYRÓWNYWANIE SZANS
NIEPEŁNOSPRAWNYCH MIESZKAŃCÓW POWIATU BRZESKIEGO**

V 2. Cele operacyjne

Urzeczywistnieniu przyjętego celu nadrzędnego służy następujące 6 celów operacyjnych:

Cel operacyjny nr I:

Zapewnienie możliwie najlepszych warunków do prowadzenia rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny II:

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny III:

Zwiększenie efektywności inicjatyw i współpracy instytucji publicznych oraz podmiotów ekonomii społecznej z terenu powiatu podjętych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny nr IV:

Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej mieszkańców powiatu w dostrzeganiu i rozumieniu potrzeb, praw oraz problemów osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny nr V:

Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do kształcenia i podnoszenia kwalifikacji.

Cel operacyjny nr VI:

Podniesienie kompetencji zawodowych kadr instytucji publicznych i podmiotów niepublicznych wspierających osoby niepełnosprawne.

V 3. Kierunki działań i wskaźniki realizacji celów

W poniższej tabeli do każdego sześciu szczegółowych celów operacyjnych Programu przyporządkowano zestaw kierunków sugerowanych do podjęcia działań, a wraz z nimi wskaźniki realizacji danego celu.

Tab. 8. Cele operacyjne, kierunki działań i wskaźniki realizacji.

Cel operacyjny nr I: ZAPEWNIENIE MOŻLIWIE NAJLEPSZYCH WARUNKÓW DO PROWADZENIA REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none">•realizacja założeń programów z zakresu rehabilitacji społecznej;•dofinansowanie udziału osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;•dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej,•zapewnienie i ubogacanie oferty zajęć kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych dla	<ul style="list-style-type: none">•liczba i zakres merytoryczny realizowanych programów oraz działań,•liczba i wysokość udzielonych dofinansowań,•liczba działań nakierowanych na wspieranie programów promocji zdrowia i prewencji najeczęściej występujących chorób przewlekłych i zaburzeń psychicznych,•liczba działań promocyjnych (np. kampanii,

<p>osób niepełnosprawnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie inicjatyw sportowych i rekreacyjnych o charakterze integracyjnym, • pomoc w zakupie sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych; • realizacja programu „Aktywny Samorząd”, • realizacja programów osłonowych w zakresie zapobiegania kryzysom; • zapewnienie dostępu osób niepełnosprawnych do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności; • zapewnienie zintegrowanych usług opiekuńczych; • promocja zdrowia i prewencji najczęściej występujących chorób przewlekłych i zaburzeń psychicznych, • zapewnienie osobom niepełnosprawnym, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej wsparcia socjalnego; • systematyczne znoszenie barier architektonicznych w przestrzeni publicznej z myślą o potrzebach osób niepełnosprawnych, a także barier technicznych i w komunikowaniu się; • likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym • tworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych • pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację projektów adresowanych do osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, w tym kontynuacja starań o pozyskanie środków z Programu „Opieka Wytchnieniowa”. 	<p>stworzonych materiałów) mających na celu wspieranie imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych o integracyjnym charakterze,</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba i zakres projektów realizowanych ze środków zewnętrznych. • liczba działań nakierowanych na przystosowanie przestrzeni i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych, liczba i charakter zniesionych barier, • liczba mieszkań chronionych.
--	---

**Cel operacyjny II:
AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • promowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy, • rozwijanie usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób z niepełnosprawnościami, • zachęcanie pracodawców do tworzenia miejsc pracy i staży dla osób z niepełnosprawnościami, • podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób z niepełnosprawnościami zgodnie z potrzebami rynku, • wsparcie finansowe w zatrudnianiu osób 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba kampanii informacyjnych zorganizowanych dla pracodawców, • odsetek zarejestrowanych w PUP bezrobotnych niepełnosprawnych, • wysokość wsparcia finansowego w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy, • wysokość wsparcia finansowego w formie dotacji umożliwiających osobom niepełnosprawnym rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej,

<p>niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wsparcie osób niepełnosprawnych, w tym w formie dotacji, w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej, • organizowanie szkoleń w celu poruszania się osób niepełnosprawnych po rynku pracy, • informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących im uprawnieniach w zakresie prawa pracy, • bieżące monitorowanie lokalnego rynku pracy pod kątem zapotrzebowania na pracę osób niepełnosprawnych, • dalsza działalność zakładu aktywności zawodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba szkoleń i ich uczestników w celu przygotowania osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy lub założenia działalności gospodarczej, • liczba działań nakierowanych na tworzenie możliwości przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem specyfiki lokalnego rynku pracy, • istnienie podmiotu odpowiedzialne za informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących im uprawnieniach w zakresie prawa pracy, • liczba udzielonych porad w ramach doradztwa zawodowego i ich beneficjentów, • liczba stanowisk pracy dofinansowana ze środków PFRON.
---	--

**Cel operacyjny III:
ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI INICJATYW I WSPÓLPRACY
INSTYTUCJI PUBLICZNYCH ORAZ PODMIOTÓW EKONOMII
SPOŁECZNEJ Z TERENU POWIATU PODJĘTYCH NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie wspólnych przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych przez jednostki samorządowe i partnerów społecznych, w tym ngo i organizacjami pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne (np. inicjowanie spotkań, konferencji oraz zespołów roboczych), • wspieranie podmiotów ekonomii społecznej działających na rzecz osób niepełnosprawnych, • zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami warunków do udziału w warsztatach terapii zajęciowej i środowiskowym domu samopomocy, • integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem pozostałych mieszkańców poprzez organizowane wydarzenia kulturalne i edukacyjne, • rozwój pracy socjalnej z opiekunami osób niepełnosprawnych, szczególnie na obszarach wiejskich. 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba działań podjętych przez samorząd samodzielnie oraz we współpracy z partnerami społecznymi, • liczba podmiotów współpracujących, • liczba klubów, wtz i domów dziennego pobytu oraz beneficjentów ich działań, • liczba placówek, instytucji dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, • liczba osób korzystających z doradztwa i poradnictwa oraz wsparcia socjalnego, • liczba upowszechniających konferencji, kampanii i innych wydarzeń oraz materiałów promocyjnych, • liczba wydanych informatorów o instytucjach i organizacjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych

**Cel operacyjny nr IV:
WZROST ŚWIADOMOŚCI I WRAŻLIWOŚCI SPOŁECZNEJ
MIESZKAŃCÓW POWIATU W DOSTRZEGANIU I ROZUMIENIU
POTRZEB, PRAW ORAZ PROBLEMÓW OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych i szkoleniowych przybliżających potrzeby, prawa, sytuację i problemy osób niepełnosprawnych; • organizowanie spotkań okolicznościowych na rzecz osób niepełnosprawnych i ich otoczenia, mających na celu integrację społeczną osób niepełnosprawnych. • zapewnienie warunków do udziału osób niepełnosprawnych w różnego rodzaju wydarzeniach kulturalnych i rekreacyjnych; • opracowanie i dystrybucja aktualnych informatorów w zakresie ulg, uprawnień i regulacji prawnych, w tym udostępnienie ich na stronie internetowej Starostwa Powiatowego i PCRPr; • upowszechnienie materiałów i informatorów o realizowanych programach i projektach na rzecz osób niepełnosprawnych; • rozwój współpracy z placówkami oświaty w celu wdrożenia programów wychowawczych mających na celu przybliżenie realiów życia osób niepełnosprawnych, wpływających kształtowanie pozytywnych i empatycznych postaw wobec niepełnosprawności. 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba działań i wydarzeń informacyjnych, edukacyjnych i szkoleniowych, • liczba uczestników wydarzeń, • liczba, zakres merytoryczny, nakład informatorów i innych materiałów informacyjnych oraz upowszechniających, • liczba szkoleń dla placówek edukacyjnych, • liczba postów w mediach społecznościowych PCRPr nt. upowszechniania informacji o programach i projektach dla osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny nr V

WYRÓWNANIE SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W DOSTĘPIE DO KSZTAŁCENIA I PODNOSZENIA KWALIFIKACJI

Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie warunków do rozwoju szkolnictwa specjalnego w powiecie, • zapewnienie dostępu do form kształcenia specjalnego - z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności - dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej, • pomoc w uzyskaniu wykształcenia wyższego, • likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i transportowych związanych z dostępem do oświaty na wszystkich poziomach, • podnoszenie kwalifikacji personelu placówek oświatowych, • zapewnienie wsparcia psychologicznego, prawnego, pedagogicznego i poradnictwa dla osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin/opiekunów. 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba oddziałów integracyjnych w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w Powiecie Brzeskim, • liczba osób, którym udzielono dofinansowania do kształcenia na poziomie wyższym, • ilość zlikwidowanych barier architektonicznych, technicznych, komunikacyjnych i transportowych w podmiotach oświaty, • liczba szkoleń dla kadry pracującej z uczniami niepełnosprawnymi, • liczba działań mających na celu zwiększenie szans edukacyjnych młodzieży w dostępie do studiów wyższych, • istnienie instytucji/jednostki oferującej pomoc psychologiczną rodzinom osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny nr VI
PODNIESIENIE KOMPETENCJI ZAWODOWYCH KADR
INSTYTUCJI PUBLICZNYCH I PODMIOTÓW NIEPUBLICZNYCH
WSPIERAJĄCYCH OSOBY NIEPELNOOSPRAWNE

Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie lub zapewnienie udziału personelowi instytucji samorządowych odpowiedzialnych za wspieranie osób niepełnosprawnych w różnych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych (szkolenia, webinaria, konferencje, wizyty studyjne), • Organizowanie spotkań konsultacyjnych, wspólnych paneli i szkoleń oraz innych wydarzeń w celu zacieśniania współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi a partnerami społecznymi • Udział w szkoleniach i konferencjach w zakresie pomocy dziecku i rodzinie oraz korzystanie z doświadczeń innych w zakresie stosowania dobrych praktyk w obszarze opieki nad dzieckiem i rodziną; 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba pracowników korzystających ze szkoleń; • Liczba ukończonych szkoleń i konferencji oraz ich tematyka szkoleń; • Liczba innych wydarzeń, • Liczba nabytych specjalistycznych wydawnictw (książek, broszur, czasopism).

Opracowanie własne

VI REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami założonych celów i kierunków działań w niniejszym Programie są w zakresie swojej właściwości:

- Rada Powiatu Brzeskiego;
- Zarząd Powiatu Brzeskiego;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku;
- Powiatowy Urząd Pracy w Brzesku;
- ośrodki pomocy społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej w Powiecie Brzeskim;
- organizacje pozarządowe;
- jednostki służby zdrowia;
- samorządy gminne;
- właściciele budynków użyteczności publicznej;
- pracodawcy;
- podmioty ekonomii społecznej;
- grupy nieformalne.

VII OCZEKIWANE REZULTATY

Przyjęte w ramach niniejszego Programu cele oraz kierunki działań mają w założeniu przyczynić się do osiągnięcia możliwie jak najlepszych i trwałych rezultatów w zakresie poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych.

Podstawowe z oczekiwanych rezultatów Programu, które wiążą się z realizacją każdego z założonych celów operacyjnych, obejmują:

- zapobieżenie i ograniczanie zjawisk marginalizacji, izolacji oraz wykluczenia osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych, zarówno w wymiarze społecznym, jak i zawodowym,
- polepszenie jakości życia osób niepełnosprawnych, w tym poprzez zapewnienie warunków do samorealizacji zawodowej,
- integrację osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.

W poniższej tabeli zobrazowano natomiast pozostałe z przewidywanych i realnych rezultatów wdrożenia niniejszego Programu w powiązaniu z poszczególnymi celami operacyjnymi.

Tab. 9. Oczekiwane rezultaty Programu.

Cel operacyjny nr I: ZAPEWNIENIE MOŻLIWIE NAJLEPSZYCH WARUNKÓW DO PROWADZENIA REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Zakładane rezultaty: <ul style="list-style-type: none">• Zwiększenie dostępności osobom niepełnosprawnym do obiektów użyteczności publicznej i środków transportu publicznego.• Zwiększenie dostępności do usług medycznych, rehabilitacyjnych, społecznych dla osób niepełnosprawnych.• Wzrost poziomu i efektywności świadczonych usług z zakresu rehabilitacji medycznej i społecznej.
Cel operacyjny II: AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Zakładane rezultaty: <ul style="list-style-type: none">• Zwiększenie zainteresowania pracodawców w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na chronionym i otwartym rynku pracy.• Wzrost aktywności osób z niepełnosprawnościami w poszukiwaniu pracy.• Wzrost zatrudnienia i samozatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.
Cel operacyjny III: ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI INICJATYW I WSPÓŁPRACY INSTYTUCJI

PUBLICZNYCH ORAZ PODMIOTÓW EKONOMII SPOŁECZNEJ Z TERENU POWIATU PODJĘTYCH NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Zakładane rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • Zbudowanie mechanizmu efektywnej współpracy różnych lokalnych podmiotów publicznych i partnerów społecznych z myślą o wszechstronnym wspieraniu osób niepełnosprawnych. • Wzrost jakości i skuteczności świadczonych usług z zakresu rehabilitacji społecznej.
Cel operacyjny nr IV: WZROST ŚWIADOMOŚCI I WRAŻLIWOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW POWIATU W DOSTRZEGANIU I ROZUMIENIU POTRZEB, PRAW ORAZ PROBLEMÓW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Zakładane rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie stopnia dostrzegania i empatii społecznej w zakresie przyczyn, skutków i problemów niepełnosprawności. • Ukształtowanie aprobatywnej postawy społecznej wobec osób niepełnosprawnych. • Wzrost wśród społeczności lokalnej świadomości wiedzy na temat praw związanych z niepełnosprawnością.
Cel operacyjny nr V: WYRÓWNANIE SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W DOSTĘPIE DO KSZTAŁCENIA I PODNOSZENIA KWALIFIKACJI
Zakładane rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • Wyrównanie szans edukacyjnych osób niepełnosprawnych. • Polepszenie warunków i dostępności do różnych form szkolnictwa specjalnego w powiecie. • Zmniejszenie skali występowania barier architektonicznych, w komunikowaniu się i transportowych związanych z dostępem do oświaty na wszystkich poziomach. • Zwiększenie liczby dorosłych osób niepełnosprawnych posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe i podnoszących swoje kwalifikacje.
Cel operacyjny nr VI: PODNIESIENIE KOMPETENCJI ZAWODOWYCH KADR INSTYTUCJI PUBLICZNYCH I PODMIOTÓW NIEPUBLICZNYCH WSPIERAJĄCYCH OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE
Zakładane rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost kapitału kompetencyjnego i umiejętności kadry służb społecznych oraz osób pracujących z osobami niepełnosprawnymi, w tym ich rodzin i opiekunów.

Opracowanie własne

VIII HORYZONT CZASOWY

Wszystkie działania przyjęte do realizacji w ramach niniejszego Programu będą realizowane w sposób ciągły na przestrzeni od 1.01.2024 r. do 31.12.2028 r.

IX MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2024 - 2028 będzie się opierało na systematycznym zbieraniu i opracowywaniu danych dotyczących realizacji celów niniejszego Programu. W każdym roku realizowania Programu zostaną opracowane roczne raporty, które następnie będą podlegały publikacji na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku oraz zostaną zawarte w sprawozdaniu z działalności PCPR przekładanym przez Dyrektora placówki Radzie Powiatu.

Monitoring będzie prowadzony głównie na podstawie własnych danych oraz informacji pozyskiwanych od podmiotów włączonych we wdrożenie celów Programu. Za monitorowanie Programu odpowiada PCPR.

Prowadzenie monitoringu jest niezbędne, z uwagi na możliwość wystąpienia nowych okoliczności lub zmiany skali dotychczasowych problemów społecznych, których nie można było przewidzieć i zaplanować w toku opracowywania Programu.

Niniejszy Program stanowi dokument otwarty, co oznacza, że na podstawie dokonanej oceny efektów realizacji działań można i należy dokonywać w nim modyfikacji całym okresie jego obowiązywania, w sposób adekwatny do zmieniających się warunków zewnętrznych i wewnętrznych.

X ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródło finansowania zadań przyjętych w Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Brzeskim w latach 2024-2028 będą stanowiły:

- środki z budżetów lokalnych samorządów Powiatu Brzeskiego;
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznawane corocznie zgodnie z algorytmem samorządowi powiatowemu;
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznawane na realizację programów krajowych;
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
- środki z budżetu państwa na ogólnopolskie programy wspierające osoby niepełnosprawne;
- środki pozyskane z funduszy unijnych;
- środki pozyskane z innych źródeł.